

Víra jako boj

1. čtení: Genesis 32:25 Pak zůstal Jákob sám a tu s ním kdosi zápolil, dokud nevzešla jitřenka. Když viděl, že Jákoba nepřemůže, poranil mu při zápolení kyčelní kloub, takže se mu vykloubil. Neznámý řekl: "Pust' mě, vzešla jitřenka." Jákob však odvětil: "Nepustím tě, dokud mi nepožehnáš." Otázal se: "Jak se jmenuješ?" Odpověděl: "Jákob." Tu řekl: "Nebudou tě už jmenovat Jákob (to je Úskočný), nýbrž Izrael (to je Zápasí Bůh), neboť jsi jako kníže zápasil s Bohem i s lidmi a obstáls."

Kázání: Ef 6,10-17, 2. Tm 4,7 Dobrý boj jsem bojoval, běh jsem dokončil, víru zachoval.

Bratři a sestry

Nevím, jak vnímáte svou víru a život ve víře. Určitě každý trochu jinak. Možná někdo jako poslušnost Bohu a jeho přikázání, někdo jako osobní vztah s Bohem, někdo možná úplně jinak. Je to ostatně vaše věc, dost možná vaše intimní záležitost s Bohem. Dnes bych chtěl mluvit o víře, o jednom rozměru víry, o kterém se v Bibli mluví překvapivě docela často. Víra jako boj, jako zápas. A přiznávám, že je mi tento rozměr blízký. Možná to pramení z toho, že jsem muž a to vždycky znamená tak trochu kluk, tedy ten, který touží být rytíř, bojovník, hrdina. No, myslím si ale, že nejsem sám, kdo svou víru a svůj život víry alespoň někdy vnímal jako boj. Trochu doufám, že to znáte všichni.

To první, v čem vnímám víru jako boj, je zachovat si víru. A myslím tím víru v Boha, důvěru Bohu. Vydržet věřit. Ano, někdy nám víra pomáhá, dodává nám smysl a naději a radost. Někdy prostě rozumíme, protože věříme. Někdy je víra skutečně berlička. Nebo spíš pořádná berla. Pomoc na cestě. Ale to je příliš omezený pohled. Protože to není jednoduché, věřit. Věřit někomu, koho jsme nikdy neviděli. Věřit, i když zrovna všechno okolo křičí, že Bůh není a nemůže být. Ano, i křesťan může prožívat, že není žádný dobrý Bůh, který má v rukou celý svět, který kraluje a chrání nás ode všeho zlého. Protože někdy nechrání, protože někdy nechrání ty, které milujeme. Věřit, to taky znamená sám v sobě bojovat o víru. Bojovat o to, že chci věřit a důvěřovat. Že dobro a láska mají smysl. Vybojovat si víru sám proti sobě, proti svým nedůvěrám a pochybnostem. A možná do své víry zahrnout i ty pochybnosti, i ty nezodpovězené otázky, i to Boží mlčení. Vybojovat ten šílený boj, že celá ta moje víra, to moje snažení se o dobro, ten můj boj, že to přece má nějaký smysl.

To druhé, v čem vidím život víry jako boj, je boj proti. Prti někomu nebo něčemu. Samozřejmě, každého dobrého dobrého křesťana ihned napadnou Ježíšova slova o tom, že nemáme se zlým jednat jako on s námi, že když nás praští, máme mu nastavit i druhou tvář a kdo nám chce vzít plášť, máme mu dát i košili. Myslím si, že Ježíš tady mluví o tom, že nemáme se zlým člověkem jednat stejně jako on snámi. Ale že se máme snažit přerušit takový ten řetězec zla. Narušit tu rovnici, ve které zlo plodí jenom další zlo. Ale ani Ježíš nikde netvrdí, že bychom se se zlem měli spokojit. Dělat, jako že se nic neděje. Máme se zlem bojovat. Jinde v Bibli (Ř 12,21) říká apoštol: Nedej se přemoci zlem ale přemáhej zlo dobrem. A v tom našem přečteném oddíle nás apoštol přímo vyzývá k boji. Jenom je to divný boj. Jednak není proti člověku. Cílem není ublížit člověku. Nevedeme svůj boj proti lidským nepřítelům, v řečtině: proti krvi a tělu. Když už křesťan začne proti někomu vystupovat nebo rovnou bojovat, nikdy nesmí být jeho cílem ublížit člověku. Ten náš boj má být namířen prý proti mocnostem, silám a nadzemským duchům zla. To je asi potřeba vysvětlit. To jako že máme bojovat proti démonům, čertům, bubákům a satanášům? No, to by bylo asi dost zajímavé. V jednom filmu jsem to viděl. Jak tam Keanu Reeves střelil po démonech z pušky svěcenou vodu a mlátil různé satanáše po hlavě růžencem. Ale tohle ten biblický text opravdu nemyslí. On tady personifikuje (zosobňuje) něco, co je až příliš pozemské, lidské a nám všem známé. Co třeba moc? Zneužívání moci, touha po moci a ovládnání druhých lidí. To je přece velice lidské a zároveň vnímáme, že to samotného člověka nějak přesahuje. Že to je silnější než člověk. Pokud chcete, můžete věřit v jakousi konkrétní duchovní sílu touhy po moci, po ovládnání lidí. Nebo naopak závislost. To je přece taky něco čistě lidského a přece silnějšího, než člověk. Myslím si, že třeba pojmenování "démon alkohol" je tady na místě. Ano, závislost je moje lidská, pozemská slabost, kterou třeba dokáže popsat vědecká psychologie. Ale zároveň je to něco tak silného. Něco, co dokáže zničit člověka a mnoho lidí okolo něj. Co dokáže ublížit i v budoucích generacích. A těchhle sil, mocností, démonů, je víc než dost. Napadá mě třeba strach, strach jako zbabělost, jako to, co dokáže člověka ochromit, úplně zastavit, možná i zabít. Nebo jenom ta obyčejná lidská pýcha. To vám je mocnost. Skoro na ni nejde ukázat, nejde dokázat. A přece je to síla, která dokáže zničit úplně všechno to hezké, čeho je člověk schopen. Proti tomuhle máme jako křesťané bojovat. Ano, sami v sobě. Ale někdy i v těch druhých. Nebo o ty druhé. Když už oni sami v tom boji dál nemůžou. A někdy i proti těm druhým. Ale opakuji, ne proto, abychom jim ublížili, abychom je porazili a dokázali si, jací jsme borci. Ale proti zlu, které tito lidé působí.

Víra jako boj. Ne jako náboženské přesvědčení, ale jako zápas. Ale k boji patří i prohrávat. Člověk přece v tom boji o vlastní víru i v boji proti všem těm projevům zla dost často není ten rytíř v zářivé zbroji. Často klesám, padám, ztrácím naději. Bojím se, že prohraju. Ne třeba v celém životě, ne nějak filosoficky. Ale konkrétně, v danou chvíli. Kdy mám prostě pocit, že už dál nemůžu, že to nemá smysl. Že ten člověk za to nestojí, abych se pro něj trápil a namáhal, že já sám nestojím za to, abych se tak trápil. Že Bůh mi nestojí za to, abych se dál snažil. Tady bych rád odcitoval zkušenost jednoho bojovníka. Je jím jeden švédský boxer. "*V zápase může přijít okamžik hrůzy, který někdy v životě zažije každý*"

boxer. Pocit, který se může objevit uprostřed zápasu, pocit, že už dál nemůže. Uvědomí si strašnou skutečnost: Dopr.ele, já prohrávám. Téměř v každém boxerském utkání je tento okamžik rozhodující. Je to chvíle, kdy člověka najednou opustí síly a příval adrenalinu je tak silný, že se stane ochromujícím břemenem. Do ringu se jako duch vplíží pocit rezignované kapitulace. Je to chvíle, která odděluje amatéra od profesionála a vítěze od poraženého. Jen málo boxerů má v tomto příšerném okamžiku dost síly k tomu, aby zvrátilo průběh zápasu a proměnilo jasnou porážku ve vítězství. Člověk v tu chvíli musí buď vyhrát, nebo zmizet. Utéci." Ano, v životě mám ve spoustě chvil pocit, že prohrávám. Síly došly, už není z čeho brát. Nemá to smysl, je konec, stejně nemůžu vyhrát. Ale právě v těchhle chvílích se děje víra. Právě když už nemůžu já sám dál, je možnost konečně dát prostor Bohu. To už totiž není víra nějakým přesvědčením. Něčím, co zapíšu do kolonky při sčítání lidu. To už je víra v tom původním smyslu slova, totiž spolehnutí se. To je víra, kterou jeden žalmista vyjádřil slovy: Volám k Bohu Nejvyššímu, k Bohu, jenž za mě dokončí zápas.(Žalm 57:3) Ty boje nevyhráváme my. Vyhrává je Bůh. Jen to nejde bez nás. Jen to nejde, pokud to my vzdáme.

Bratři a sestry. Víra není jenom boj. Je to i radost, důvěra, klid, pokoj, naděje. Ale někdy je to prostě boj. A někdy to musí být boj. Jak jen se těším na ten den, kdy budu moci společně s apoštolem Pavlem říci: "*Dobrý boj jsem bojoval, běh jsem dokončil, víru zachoval.*" Díky Bohu.
Amen